

HISTORISKT BESÖK – STENÅLDERN

MÅLGRUPP: ÅRSKURS 1-6, SÄRSKOLAN ÅRSKURS 1-6, FRITIDSHEMMET

PROGRAMINNEHÅLL

Vi diskuterar människans utveckling och upptäcker alla människors nära släktskap oavsett hudfärg och hårfärg. Genom att betrakta människan som en biologisk varelse som under större delen av dess existens varit jägare och samlare, får vi förklaringsmodeller för förr, nu och framtiden. Vi förstår också bättre om hur människan och naturen påverkat varandra genom tiderna och att val av boplatz skett utifrån kriterier som tillgång till mat, vatten, ved mm. Vi funderar kring sagors uppkomst och tolkar budskapen i sagorna om relationer, könsroller, livskunskap mm (saga = berättelse).

Vi arbetar med begreppet stenålder och förklarar varför de olika perioderna heter som de gör men också att varje person lever i sin egen nutid oavsett om man lever idag eller för 8000 år sedan.

Vi arbetar med begreppet stenålder och förklarar varför de olika perioderna heter som de gör. Vi analyserar lekar utifrån perspektivet att vissa lekar har sin upprinnelse under stenåldern för att sedan ha förts vidare från generation till generation. Vi ser, känner och luktar på föremål för att fundera på användningsområden och materialval. Vi funderar på om stenåldersmänniskorna visste att de levde på stenåldern

ÅRSKURS 1-3, KURSPLANERNAS CENTRALA INNEHÅLL

Historia

Att leva tillsammans

- Att flytta inom ett land och mellan länder. Vad detta kan ha för orsaker och få för konsekvenser.
- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel gott och ont, rätt och orätt, kamratskap, könsroller, jämställdhet och relationer.

Att leva i närområdet

- Förutsättningar i natur och miljö för befolkning och bebyggelse, till exempel mark, vatten och klimat.

Att leva i världen

- Människans uppkomst, vandringar, samlande och jakt samt införande av jordbruk.
- Tidsbegreppen stenålder, bronsålder och järnålder.
- Hur forntiden kan iakttas i vår tid genom spår i naturen och i språkliga uttryck.
- Grundläggande mänskliga rättigheter såsom alla människors lika värde samt barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnens rättigheter (barnkonventionen).

Att undersöka verkligheten

- Metoder för att söka information från olika källor: intervjuer, observationer och mätningar, hur man kan värdera och bearbeta källor och information.
- Tidslinjer och tidsbegreppen dåtid, nutid och framtid

SÄRSKOLAN ÅRSKURS 1-3, KURSPLANERNAS CENTRALA INNEHÅLL

Samhällsorienterande ämnen

Att leva tillsammans

- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel gott och ont, rätt och orätt, kamratskap, könsroller, jämställdhet och relationer.

Att leva i Sverige

- Skildringar av livet förr och nu i barnlitteratur, sånger och filmer
- Vad närmiljön kan berätta om människors levnadsvillkor under olika perioder

Att leva i världen

- Aktuella samhällsfrågor som är betydelsefulla för eleven

Att undersöka verkligheten

- Tidslinjer. Begreppen dåtid, nutid och framtid

ÅRSKURS 4-6, CENTRALT INNEHÅLL

Historia

Kring forntiden och medeltiden, till cirka 1500

- Norden befolkas. De utmärkande dragen för stenåldern, bronsåldern och järnåldern.
- Vad arkeologiska fynd, till exempel myntskatter och fynd av föremål från andra kulturer kan berätta om kulturmöten och om likheter och skillnader i levnadsvillkor för barn, kvinnor och män.

Hur historia används och historiska begrepp

- Exempel på hur forntiden, medeltiden, 1500-talet, 1600-talet och 1700-talet kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, språkliga uttryck, byggnader, städer och gränser.
- Vad begreppen förändringar, likheter och skillnader, kronologi, orsak och konsekvens, källor och tolkning betyder och hur de används i historiska sammanhang.

SÄRSKOLAN ÅRSKURS 4-6, KURSPLANERNAS CENTRALA INNEHÅLL

Samhällsorienterande ämnen

Att leva tillsammans

- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel gott och ont, rätt och orätt, kamratskap, könsroller, jämställdhet och relationer.
- Konsekvenser av egna och andras handlingar och ställningstagande

Att leva i Sverige

- Skildringar av livet förr och nu i barnlitteratur, sånger och filmer
- Forntiden och hur den kan iakttas i vår tid genom spår i naturen. Tidsbegreppen stenålder, bronsålder och järnålder. Barns, kvinnors och mäns levnadsvillkor under forntiden.
- Förutsättningar i natur och miljö för befolkning och bebyggelse, till exempel mark, vatten och klimat.

Att leva i världen

- Aktuella samhällsfrågor som är betydelsefulla för eleven

Att undersöka verkligheten

- Tidslinjer. Begreppen dåtid, nutid och framtid

FRITIDSCENTRALT INNEHÅLL

Språk och kommunikation

- Samtala, lyssna, ställa frågor samt framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser

Skapande och estetiska uttrycksformer

- Skapande genom olika estetiska uttrycksformer, till exempel lek, bild, musik, dans och drama.

Natur och samhälle

- Olika sätt att utforska företeelser och samband i natur, teknik och samhälle, till exempel genom samtal, studiebesök och digitala medier. Hur företeelser och samband kan beskrivas, till exempel med ord och bilder.
- Matematik som redskap för att beskriva vardagliga företeelser och för att lösa vardagliga problem.
- Byggande och konstruktion med hjälp av olika material, redskap och tekniker.
- Normer och regler i elevernas vardag, till exempel i lekar och spel, och varför regler kan behövas.
- Etnicitet, könsroller, kroppsideal och konsumtion samt kritisk granskning av hur dessa företeelser framställs i medier och populärkultur.
- Hur människors val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling.

Lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse

- Livsstilens betydelse för hälsan, till exempel hur kost, sömn och balansen mellan fysisk aktivitet och vila påverkar det psykiska och fysiska välbefinnandet

HISTORISKT BESÖK

BRONSÅLDER, VIKINGATID OCH MEDELTID

MÅLGRUPP: ÅRSKURS 4-9, FRITIDSHEMMET, SÄRSKOLAN ÅK 4-9

PROGRAMINNEHÅLL

Genom att betrakta historia som en konsekvens av händelser i Europas historia ges vi möjlighet att förstå den historiska utvecklingen och de kontakter med omvärlden som var och är livsviktiga för alla kulturer. Vi funderar på vilken bild vi har på bronsåldern, vikingatiden, medeltiden etc. Vi ser, känner och luktar på föremål som har med den historiska perioden att göra. Tillsammans funderar vi på föremålets betydelse och funktion.

Vi diskuterar religionens och skrivkonstens betydelse.

ÅRSKURS 4-6, CENTRALT INNEHÅLL

Historia

Kring forntiden och medeltiden, till cirka 1500

- Norden befolkas. De utmärkande dragen för stenåldern, bronsåldern och järnåldern.
- Nordens kulturmöten med övriga Europa och andra delar av världen genom ökad handel och migration, till exempel genom vikingatidens resor och medeltiden handelssystem.
- De nordiska staternas bildande.
- Kristendomens införande i Norden. Religionens betydelse för kulturer och stater i Sverige och de övriga nordiska länderna samt konsekvenser av dessa förändringar för olika människor och grupper.
- Några av de europeiska upptäcktsresorna, deras betydelse och konsekvenser.
- Vad arkeologiska fynd, till exempel myntskatter och fynd av föremål från andra kulturer kan berätta om kulturmöten och om likheter och skillnader i levnadsvillkor för barn, kvinnor och män.
- Norden befolkas. De utmärkande dragen för stenåldern, bronsåldern och järnåldern.

Hur historia används och historiska begrepp

- Exempel på hur forntiden, medeltiden, 1500-talet, 1600-talet och 1700-talet kan avläsas i våra dagar genom traditioner, namn, språkliga uttryck, byggnader, städer och gränser.
- Hur historiska personer och händelser, till exempel drottning Kristina, Karl XII och häxprocesserna, har framställts på olika sätt genom olika tolkningar och under skilda tider.
- Vad begrepp förändringar, likheter och skillnader, kronologi, orsak och konsekvens, källor och tolkning betyder och hur de används i historiska sammanhang.
- Tidsbegreppen vikingatiden, medeltiden, stormaktstiden och frihetstiden samt olika syn på deras betydelse.

SÄRSKOLAN, ÅRSKURS 4-6, CENTRALT INNEHÅLL

Samhällsorienterande ämnen

Att leva tillsammans

- Livsfrågor med betydelse för eleven, till exempel gott och ont, rätt och orätt, kamratskap, könsroller, jämställdhet och relationer.
- Konsekvenser av egna och andras handlingar och ställningstagande

Att leva i Sverige

- Skildringar av livet förr och nu i barnlitteratur, sånger och filmer
- Forntiden och hur den kan iakttas i vår tid genom spår i naturen. Tidsbegreppen stenålder, bronsålder och järnålder. Barns, kvinnors och mäns levnadsvillkor under forntiden.
- Förutsättningar i natur och miljö för befolkning och bebyggelse, till exempel mark, vatten och klimat.

Att leva i världen

- Aktuella samhällsfrågor som är betydelsefulla för eleven

Att undersöka verkligheten

- Tidslinjer. Begreppen dåtid, nutid och framtid
- Fältstudier för att undersöka natur- och kulturlandskap

FRITIDSHEMMET, CENTRALT INNEHÅLL

Språk och kommunikation

- Samtala, lyssna, ställa frågor samt framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser

Skapande och estetiska uttrycksformer

- Skapande genom olika estetiska uttrycksformer, till exempel lek, bild, musik, dans och drama.

Natur och samhälle

- Olika sätt att utforska företeelser och samband i natur, teknik och samhälle, till exempel genom samtal, studiebesök och digitala medier. Hur företeelser och samband kan beskrivas, till exempel med ord och bilder.
- Matematik som redskap för att beskriva vardagliga företeelser och för att lösa vardagliga problem.
- Byggnad och konstruktion med hjälp av olika material, redskap och tekniker.
- Normer och regler i elevernas vardag, till exempel i lekar och spel, och varför regler kan behövas.
- Etnicitet, könsroller, kroppsideal och konsumtion samt kritisk granskning av hur dessa företeelser framställs i medier och populärkultur.
- Hur människors val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling.